

INRIKESMINISTERIET

Ett säkert liv för alla

Program
för den inre
säkerheten

Mål för programmet för den
inre säkerheten:

Finland är Europas tryggaste land år 2015.

Statsrådet fattade ett principbeslut om ett program för den inre säkerheten den 8 maj 2008. I programmet fastslår regeringen de viktigaste sektorsövergripande målen och åtgärderna för den inre säkerheten. Programmet sträcker sig till år 2015 och dess mål är att Finland är Europas tryggaste land år 2015.

Programmet för den inre säkerheten har beretts i brett samarbete under ledning av inrikesministeriet. Nästan 200 experter från 12 ministerier, 22 ämbetsverk och inrättningar och 23 organisationer har deltagit i arbetet. Dessutom har Finlands Kommunförbund och en del forskningsinstitut medverkat.

Innehåll

Syftet med programmet för den inre säkerheten	2
Ett säkert liv för alla – program för den inre säkerheten	4
Vad menas med inre säkerhet?	4
Utmaningar för den inre säkerheten	5
Insatser för att förbättra den inre säkerheten	7
Insatser för en övergripande förbättring av den inre säkerheten	8
Särskilda mål och insatser på olika områden för den inre säkerheten	9
Genomförande och uppföljning av insatserna	11

Ett säkert liv för alla – program för den inre säkerheten

Programmet för den inre säkerheten är ett principbeslut som statsrådet fattade den 8 maj 2008 med sektorsövergripande prioriteringar, mål och insatser för att förbättra den inre säkerheten. Programmet anger nyckeltal och indikatorer för regelbunden rapportering om hur programmet genomförts och vilka resultat som uppnåtts. Programmet för den inre säkerheten läggs upp för en regeringsperiod åt gången och i slutet av perioden görs en halvtidsutvärdering. Siktet är ställt på 2015.

Vad menas med inre säkerhet?

Med inre säkerhet avses ett sådant tillstånd i samhället där alla åtnjuter de fri- och rättigheter som det rättsliga systemet garanterar dem och en samhällstrygghet fri från rädsla eller otrygghet på grund av brottslighet, störningar, olyckor och fenomen och förändringar i det finländska samhället eller den globaliserade omvärlden.

Många olika faktorer samverkar för att skapa en god inre säkerhet. Säkerheten främjas av en trygg hem-, boende- och arbetsmiljö, fungerande basservice, en välplanerad trafikmiljö, möjlighet att få hjälp när det behövs och förvissning om att personer som gör sig skyldiga till brott kommer att ställas till svars för sina gärningar. I den inre säkerheten ingår också beredskap för storolyckor och hot som beror på störningar under normala förhållanden.

Utmaningar för den inre säkerheten

■ **Utslagning**

Utslagning har omfattande inverknings på säkerhet och kan vara en väg till ett kriminellt liv. Utslagning över generationsgränserna ger barn och ungdomar sämre säkerhet. Utslagning kan också ta sig uttryck i ett icke-engagemang i samhällsaktiva aktiviteter och utanförskap i samhället, vilket kan ha oanade följder.

■ **Antalet olycksfall**

Antalet olycksfall i hemmet och på fritiden är särskilt stort i Finland. En utmaning är att antalet kan öka ytterligare då befolkningen blir äldre.

■ **Relationer mellan befolkningsgrupper**

Finland blir i snabb takt alltmer mångkulturellt. Goda relationer mellan befolkningsgrupper förbättrar säkerheten. Det är en utmaning att lyckas med integrationen och att förebygga utslagning bland invandrare.

■ **Våld**

Det förekommer mycket våld i Finland, och bakom våldet ligger ofta alkoholbruk. Att minska våldet är en utmaning.

■ **Storolyckor**

Risken för storolyckor har ökat i och med klimatförändringen och då befolkningen alltmer flyttar till tillväxtcentrum. Ökande oljetransporter på Finska viken parallellt med ökande passagerartrafik ökar risken för så kallade flertypsoolyckor, som samtidigt hotar människor, egendom och miljö.

■ **Samhällets sårbarhet**

Omfattande tekniska system utgör en särskild risk och ökar samhällets sårbarhet eftersom samhällsfunktioner i hög grad är beroende av dem.

■ **Gränsöverskridande brottslighet**

Den organiserade brottsligheten har ökat ständigt i Finland, och den har blivit mer professionell och organiserad. Den organiserade brottsligheten utnyttjar i allt högre grad laglig affärsverksamhet för att begå brott.

■ **It-brott**

Det finns en omfattande brottslig infrastruktur på webben. Att göra datanäten säkra är en utmaning, men också en förutsättning för säkra webbtjänster. Antalet gränsöverskridande kriminella grupper ökar på webben.

■ **Terrorism och våldsam radikaliserings**

Finland är just nu inte direkt hotat av terrorism. Utmaningen är att förebygga våldsam radikaliserings, som är en viktig fråga internationellt. Hotet bekämpas bland annat genom att förebygga utslagning och öka delaktighet.

Insatser för att förbättra den inre säkerheten

Programmet för den inre säkerheten omfattar totalt 74 insatser, som myndigheter ska genomföra i samarbete med organisationer och näringsliv. Regelbundna kontroller följer upp hur programmet genomförs.

Insatser för en övergripande förbättring av den inre säkerheten

■ **För att förebygga utslagning** och bekämpa alkoholrelaterade problem ska alkoholskatten höjas i syfte att minska konsumtionen. Aktörer på säkerhetsområdet ska utvidga och förstärka sina insatser för tvärsektorielt tidigt ingripande. Främjad lokal verksamhet och nya former för serviceproduktion ska upprätthålla säkerheten i glesbygderna. Frivilligorganisationer ska ges förutsättningar att arbeta för att förebygga utslagning.

■ **Kunskaper i säkerhetsfrågor ska förbättras** genom att det i den grundläggande utbildningen skapas ett system där alla elever avlägger ett prov för ett säkerhetskort. Myndigheterna ska utveckla sin kompetens i frågor som anknyter till våld. Ett gemensamt nationellt övningsprogram ska läggas upp för bättre katastrofberedskap.

■ **Som ett led i forskningen i den inre säkerheten** ska det utvecklas våldsindikatorer och regelbundet genomföras offerundersökningar. I samarbete med näringslivet skapas ett forskningsprogram som ska höja nivån på säkerhetsforskningen till samma nivå som i konkurrentländerna.

■ **Bättre lägesbilder** ska utvecklas genom att upprätta ett tväradministrativt system för lägesbilder inom regionalförvaltningen. Arbetet med att lägga upp en förutseende lägesbild för regional- och lokalförvaltningen ska stödjas. Två gånger om året ska en lägesbild av svåra störningar och olyckor som hotar företagets kontinuitet upprättas för näringslivets och företagets behov.

■ **Säkerhetsplaneringen på lokal nivå ska utvecklas.** Tyngdpunkten ligger på att minska våld och olycksfall, att bekämpa alkoholrelaterade skador och att trygga etniska minoriteters säkerhet. Ett tväradministrativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten ska säkerställas i samband med reformen av den regionala förvaltningen. Säkerhetsplaner för enskilda byar ska integreras i byplaner. Avtalsbrandkårerna ska få bättre verksamhetsförutsättningar.

■ **Säkerhetsaspekter ska integreras bättre i planeringen av den bebyggda miljön.** Det sker genom att det sammanställs en handbok om säkerhetsfrågor. Utifrån handboken ska det upprättas en webbplats. Också utbildning och information ska utvecklas.

Särskilda mål och insatser på olika områden för den inre säkerheten

■ **Bättre säkerhet i hemmet, på fritiden och i trafiken** ska uppnås genom att definiera mål för arbetet med att förebygga olycksfall samt enhetliga verksamhetsprinciper och metoder. Informationsutbytet mellan de regionala räddningsverken och Folkhälsoinstitutet ska ökas. Möjligheter att utöka användningen av hushållsavdraget till att gälla ibruktagande av säkerhetsteknik ska utredas. Vård- och omsorgsinrättningar ska skyddas med automatiska släckningsanläggningar.

■ **Invandrare och etniska minoriteter ska få bättre säkerhet** genom att en broschyr om säkerhetstjänster utarbetas för invandrare, och genom att de ges övergripande information om säkerhetstjänster och de rättigheter och skyldigheter som lagstiftningen erbjuder. Etniska minoriteters frågor ska innefattas i planeringen av säkerhetsmyndigheternas verksamhet. Det ska vara möjligt att effektivt ingripa mot rasistiska brott och rasistiska meddelanden på Internet med straffrättsliga åtgärder. Helhetssituationen i fråga om undervisningen i minoritetsreligioner ska utredas.

■ **Våldet ska minskas** genom att en handlingsmodell med så kallade barnhus införs för att hjälpa barn som blivit utsatta för sexuellt eller fysiskt våld. Verksamheten med skyddshem och brottsofferjourer ska göras riksomfattande. En avgiftsfri telefonjour ska vara öppen dygnet runt för alla våldsoffer. Att locka barn till träffar i syfte att utnyttja barnet sexuellt ska kriminaliseras. Resurser och samordning ska stärkas för att förebygga våld i nära relationer och i hemmet.

■ **Konkurrenskraften ska ökas genom bättre säkerhet i företagsverksamhet** och genom att skapa en säkerhetsportal där företag får all information över en disk. Företagens räddningsplaner ska kompletteras med brottsäkerhetsplaner. Gemensamma kriterier för företagssäkerhet ska skapas.

■ **Storolyckor och miljöförstöring ska förebyggas** genom effektivare beredskap. Hanteringen av storolyckor och miljöförstöring ska förbättras och riskhanteringen i fråga om storolyckor och miljöförstöring ska utvecklas.

■ **I syfte att upprätthålla gräns- och tullsäkerhet och bekämpa olaglig inresa** ska det operativa samarbetet ökas och utvidgas till intressegrupper. En handlingsplan mot olaglig inresa ska sammanställas i samråd med organisationer. Utbildning i frågor som rör olaglig inresa och i utlänningsfrågor ska utökas och breddas.

■ **Människohandel ska förebyggas** genom ökad information, en tydligare definition av människohandel och liknande brott och bättre rapportering om och uppföljning av människohandelssituationen.

■ **Organiserad brottslighet ska bekämpas** genom effektivare samarbete mellan myndigheter på nationell och internationell nivå. Myndigheterna ska sammanställa utredningar för olika branscher om hot från den organiserade brottsligheten. Medverkande i straffprocesser ska skyddas genom att en enhet för personsäkerhet inrättas.

■ **It-brott och risker med Internet bekämpas** genom att lagstiftningen om it-brott ses över och genom att det säkerställs

att myndigheterna har adekvata och uppdaterade utredningsmetoder. Polisen ska få större resurser för att bekämpa och undersöka it-brott. Polisen inrättar ett centralt servicesystem där allmänheten, företag och organisationer kan anmäla hot mot eller brott via webben.

■ **En strategi för terroristbekämpning ska utarbetas i syfte att bekämpa terror, förebygga verksamhet bland extremiströrelser och motverka våldsamt radikaliserings.** Det kommer att skapas strukturer för samverkan mellan myndigheter och mellan myndigheter och det civila samhället för att bekämpa våldsamt radikaliserings.

Genomförande och uppföljning av insatserna

Ministerierna som har huvudansvaret för insatserna utarbetar planer för genomförandet av programmet för den inre säkerheten och uppdaterar dem regelbundet. En ministergrupp för den inre säkerheten leder genomförandet av programmet. En styrgrupp samordnar och bevakar det. Årliga rapporter kommer att utarbetas om hur det framskrider och om hur nyckeltalen utvecklas. Inrikesministeriet ansvarar för att samordna genomförandet av programmet.

Läs mer och följ hur programmet genomförs på adressen **www.intermin.fi/inresakerheten**.

INRIKESMINISTERIET

Ministerium för inre säkerhet och migration

Du kan läsa den här broschyren och hela programmet avgiftsfritt i elektronisk form på inrikesministeriets webbplats på adressen www.intermin.fi/sv.

Utgivare

Inrikesministeriet
PB 26 (Kyrkogatan 12, Helsingfors)
00023 Statsrådet
Växel (09) 16001
www.intermin.fi/sv